

Hac ve haccın hikmetleri

وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبِيْلًا وَمَنْ كَفَرَ
فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِيْنَ
عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ خَطَبَ رَسُولُ اللّٰهِ النَّاسَ فَقَالَ: اِنَّ اللّٰهَ عَزَّ
وَجَلَّ قَدْ فَرَضَ عَلَيْكُمْ الْحَجَّ

Muhterem Müminler!

Allah (c.c.), Kur'an'da şöyle buyurmaktadır:

“Şüphesiz yeryüzünde insanlar için yapılan ilk mabet, âlemlere bereket ve hidayet kaynağı olan Kâbe'dir. Orada apaçık deliller ve İbrâhîm'in makamı vardır. Oraya giren güven içindedir. Bundan dolayı hacca gitmeye gücü yetenlere Beytullah'ı haccetmek Allah'ın bir emridir.”[1]¹

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) de “Ey insanlar! Allah size hacı farz kıldı; hac yapınız.”[2]² diye buyurmuşlardır.

Aziz Müslümanlar!

Şartlarını taşıyan Müslümanlara ömürde bir defa farz olan hac İslam'ın en önemli rükünlerindedir. Dünya ve ahiret hayatı açısından hac ibadetinin Müslümanlar üzerinde sayılamayacak kadar çok olumlu tesirleri; kendine has pek çok hikmetleri, ahlaki, sosyal, ekonomik ve psikolojik faydaları vardır. Haccın insanı ne kadar etkilediğini ancak bu ibadeti hakıyla yapanlar bilebilir.

Hac, işin şuurunda olarak ve farz edilmiş hikmetleri gözetilerek yapıldığında Müslümanlar için âdeta yıllık genel kongre niteliğindedir. Hatta, “Dünya Müslümanlarını bir araya getiren evrensel bir kongredir.” diyebiliriz. Çünkü hac vesilesiyle Müslümanlar birbirleriyle tanışır, birbirlerinin durumları hakkında bilgi sahibi olurlar. Onun içindir ki, dünyanın dört bir bucağından gelip Arafat'ta toplanan hacılar, ümmet şuurunun gelişmesi için ve bu hususta yapılması gerekenler hakkında birbirleriyle istişarelerde bulunmalıdırlar.

Değerli Müslümanlar!

Hac Müslümanlar arasında kardeşlik bağlarını güçlendirir. Fiilî bir eşitlik ve kardeşlik eğitimi verir. Arap olanla olmayanın, beyazla siyahın takva dışında bir üstünlüğü olmadığı gerçeğini gönüllere yerleştirir.

İhram elbisesini giyen hacı, kıymet ölçüsü olarak bildiği servet, makam, rütbe vb. her şeyi çıkarıp atar. Böylece kendisini tüm dünyalıklardan soyup çıkardığını zihnen kabul eder. Bu anlayışla yapılan hacdan alacağı feyz ve

bereket büyüktür.

Hac Müslümanların ırk, renk, dil, mezhep ve ülke farkı gözetmeden birbirleriyle tanışıp görüşmelerine, dertleşmelerine, her bakımdan kaynaşıp yardımlaşmalarına zemin hazırlar.

Hac insan hayatında önemli bir dönüm noktasıdır. Ön hazırlığını tamamlamış olanların ve usulünce hac yapanların yaşayış ve düşüncelerinde önemli değişiklikler meydana getirir. Hac en başta insanları birbirine düşman eden ırkçılık gibi olumsuz düşünceleri törpüler.

Hac insanda ömür boyu silinmeyecek derin hatıralar bırakır. Bu hatıralar kişinin hacdan sonraki hayatını istikamet üzere yaşamasında etkili olur.

Hac bir irade eğitimidir. Hatta irade eğitiminde zirvedir. Bu öyle bir irade eğitimidir ki, yeşil ota, dikili ağaca, insana, hayvana ve can taşıyan her şeye iyi davranmayı telkin eder.

Hac bir tevhit ve takva eğitimidir. Kâbe ve çevresinde, ümmet çapında gerçekleştirilen hac, iman birliğinin en üst seviyede bir göstergesidir.

Muhterem Kardeşlerim!

Her yolculuğa çıkarken hazırlanması gereken bir yol azığı vardır. Elbette ki azığın mahiyeti gidilecek yere göre farklılık arz eder. Dünyevi bir yolculuğun azığı yiyecek, içecek ve giyecektir. Uhrevi bir yolculuğun azığı ise muhabbetullah ve Allah'ın dışındaki tüm varlıklardan yüz çevirmektir. Yani takvadır.

Kur'an'da şöyle buyurulmaktadır: “...Ve azık edinin. Şüphesiz ki, azığın en hayırlısı takvadır.”[3]³ Takva kişinin kendisini Allah'ın azabından, gazabından, hoş olmayan, acı veren durumlardan koruyacak şeylere tutunmasıdır. Bu ise ancak Allah ve resulünün emirlerine titizlikle tutmak, yasaklarından kaçınmak, Kur'an ve sünnette yer aldığı şekliyle muttakilerin özellikleriyle hâllenmek suretiyle olur.

Hac yolculuğunda kişi ruhunu takva ile doyurmalı ve onunla haramlardan korunmalıdır. Kişi hac için bedenini ihramla örterken, ruhuna da elbiselerin en hayırlısı olan takva elbisesini giydirmelidir.[4]⁴

¹ Âl-i İmrân suresi, 3:97

² Nesaî, Menâsik, 1, H. No: 2620

³ Bakara suresi, 2:197

⁴ A'râf suresi, 7:76